

Davčna izterjava z računalnikom

V zadnjem času posvečajo tako družbeno-politične kot tudi druge organizacije veliko pozornost problematiki neplačanih družbenih obveznosti kakor tudi obveznosti občanov do plačila raznih komunalnih storitev.

Davčne uprave so na podlagi predpisov pristojne za odmerjanje in pobiranje davkov. Po zakonu o financiranju SIS na podlagi pogodbeno prenesenih pristojnosti lahko odmerjajo in pobirajo tudi prispevke za te skupnosti. V Ljubljani so vse davčne uprave prevzele pobiranje prispevkov od občanov za vrsto interesnih skupnosti in drugih organizacij. To delo je v celoti združeno z ostalim delom davčnih uprav in poteka v istih rokih in na enak način kot predpisovanje in izterjava davkov. Nadalje davčne uprave izterjujejo tudi denarne kazni po zakonu o prekrških.

Obdavčitev zajema dohodke od dejavnosti (obrt, poklic, kmetje), premoženjske predmete, dohodke od premoženja, promet nepremičnin ter promet proizvodov in storitev. Opravijo jo na podlagi letnih osnov ali posameznih primerov za preteklo leto ali tekoče leto. Davki in prispevki, ki se plačujejo od letnih osnov, se plačujejo v enakih trimesečnih obrokih, ki zapadejo v plačilo vsakega prvega v trimesečju in morajo biti plačani v 45 dneh po zapadlosti.

Zato smo vprašali načelnika davčne uprave naše občine oec. Srečka Lavrenčiča, kakšno je stanje v davčni upravi glede na davčne zavezance. Tovariš Lavrenčič nam je odgovoril:

»Višina izterjanega dolga v odstotkih se je v zadnjih letih ob koncu leta vedno gibala nad 90 %, kar lahko glede na stanje v republiki ocenimo kot zadovoljivo. Toda upoštevaje, da en sam odstotek neplačanih obveznosti znaša okoli 2.700.000 din, bi pomenila uspešnejša izterjava tudi več potrebnih sredstev, tako za občinski proračun, kakor tudi za samoupravne interesne skupnosti. Glede višine odmerjenih in pobranih davkov, ki jih pobira davčna uprava, je naša davčna uprava druga v Sloveniji, in sicer za Mari-

borom, kjer vse mesto v davčnem smislu predstavlja eno občino.

Po obsegu obveznosti so davčni zavezanci od samostojno opravljene obrtne dejavnosti najmočnejši, saj ocenjujemo, da bo njihova obveznost iz naslova obrti v letošnjem letu ca. 120 do 130 milijonov dinarjev, prometnega davka bo ca. 15 milijonov in prispevkov samoupravnim interesnim skupnostim od zaposlenih delavcev ca. 35 milijonov dinarjev. Zato je razumljivo, da se največji dolgovi tudi porajajo pri tej kategoriji davčnih zavezancev in da je naša pozornost predvsem usmerjena k njim. Davčni dolg iz obrtnih dejavnosti znaša ca. 40 milijonov po stanju 18. julija letos, vendar moramo pri tem upoštevati, da znaša III. akontacija blizu 27 milijonov in da je rok plačila te akontacije bil 15. avgusta, kar pomeni, da je večji del sredstev prišel konec avgusta oziroma v začetku septembra.

Pri nekaterih samostojnih obrtnikih gre tudi za objektivne težave, saj ugotavljamo, da imamo za blizu 12 milijonov dinarjev odtegnjenih davkov in prispevkov od računov, pa teh računov OZD njim še niso poravnale. Ugotavljamo tudi, da se nekateri obrtniki izogibajo pravočasnemu ali sploh plačevanju svojih obveznosti. Zato so v tem mesecu pri treh davčnih zavezancih z javno dražbo poravnali njihove obveznosti. Glede na to, da ni bilo drugih možnosti izterjave, smo prodajali osnovna sredstva, kar praktično pomeni tudi ustavitev njihovih obratovalnic. Čeprav gre za skrajne oblike izterjave, bo naša davčna uprava še nadaljevala s takimi postopki, kolikor ne bo moč poravnati obveznosti iz drugih sredstev.

Obresti so eden izmed tistih vzvodov, ki naj bi na eni strani sankcionirali nepravočasno poravnavo obveznosti, predvsem pa izboljšali davčno disciplino; zavoljo tega bomo v oktobru s pomočjo računalnika tudi obračunavali obresti. Le z računalniško obdelavo je možno zagotoviti obračunavanje obresti, katerih višino v letošnjem letu ocenjujemo na ca. 2 milijona dinarjev. Zato tudi pri tej davčni obliki intenzivno pripravljamo prenos podatkov na računalnik.

Davek od skupnega dohodka občanov je ena tistih oblik, ki je bila v preteklosti deležna v sredstvih javnega obveščanja največje pozornosti, čeprav po obsegu sredstev in številu zavezancev vsekakor tega ni zaslužila. Z zakonsko opredelitvijo, da neobdajljivi del znaša tri povprečne osebne dohodke in olajšave za družinskega člana v višini 60 % osebnega dohodka, se je krog teh zavezancev, ki jih je bilo še v 1973. letu 16.000, skrčil v letu 1979 na samo 200 zavezancev. Gre za bistveno novo opredelitev tega davka, saj je prej večji del zaposlenih s to obliko davka prispeval za pokrivanje splošnih družbenih potreb, sedanja opredelitev pa je, da s tem davkom zajemajo samo izredno visoke dohodke, ki so lahko rezultat tudi drugih pogojev in ne samo odraz dela.

Tako drastično zmanjševanje števila davčnih zavezancev pa je povzročilo, da so številni občani pri tej davčni obliki imeli preplačilo. Zato smo v letošnjem letu, pretežno pa v mesecu avgustu in v septembru, 1.195 občanom vrnili preveč odmerjene davke. Torej me drži pregovor »kar davkarji daš, nikdar več ne vidiš«, gre le za to, da bi ta preplačila vrnili že poprej, vendar pri vseh drugih obveznih nalogah za to ni bilo časa. Ne gre pa za pomembna sredstva glede na celotno davčno obveznost naših občanov.

Našo aktivnost bomo sedaj usmerili na dolgove tistih maloštevilnih zavezancev, ki svojih obveznosti niso poravnali — predvsem s prepovedmi na osebne dohodke.

Davek od stavb je davčna oblika, ki sedaj zajema najširši krog davčnih zavezancev, saj jih v letošnjem letu beležimo okrog 15.000. Ker velikega števila zavezancev ni moč obdelovati na knjigovodskih strojih srednje mehanizacije, smo v letošnjem letu v celoti izvedli prenos, tako odmer kot tudi knjigovodske evidence, na računalnik pri skupščini mesta Ljubljane. Ta prenos in sprememba vrednosti točke za ugotavljanje vrednosti hiše pa sta povzročila, da so občani prejeli I., II. in III. akontacijo za letošnje leto šele v mesecu avgustu. Pri tem davku prihaja do mnogih nesporazumov z davčnimi zavezanci, (Nadaljevanje na naslednji strani)

Računalnik DELTA M sistem 340/5 davčne uprave, ki ga upravlja organizator-programer Janez Šega, s srednjo kapaciteto 128.000 memorialnih znakov, sodi med manjše računalnike. Zmogljivost enega diska je 5 milijonov znakov in pri obdelavi podatkov je takšen disk najbolj pomemben. Ker ima naša davčna uprava premajhno zmogljivost

vseh razpoložljivih diskov, se bo po tej liniji povezala z mestno računalniško službo, kjer bo organizirana banka podatkov za celotno Ljubljano in bo tudi Šiška od tam dobivala potrebne podatke. Tukašnji računalnik lahko sprejema in daje podatke za več uporabnikov, s tem da vsakemu uporabniku dodeli določen čas, kar je bistvenega pomena. Pripravljajo npr. program za knjigovodstvo obrti. Narejen je bil register davčnih zavezancev iz obrti, ki je osnova za nadaljnjo obdelavo tega knjigovodstva. V Šiški je registrirano na tem računalniku poslovanje 1.496 aktivnih obrtnikov. Celotni računalniški si-

stem se začne s komandnim terminalom, ki ima v svoji sestavi dve disketni enoti in 300-vrstični tiskalnik, ki natiska 300 vrstic na minuto. Nadalje ima tri terminale Kopa 1000, na katerih ekranih se po komandah takoj pojavijo izpisani odgovori. S to računalniško opremo so naši davčni upravi dani pogoji za ažurno evidentiranje in spremljanje stanja, kakor tudi za dosleden obračun obresti za nepravočasno plačane dolgove. Vse davčne uprave v Ljubljani so modernizirane z isto računalniško opremo po enotnem konceptu.

Dobri stari smetnjaki

Pred letom dni smo se v Ljubljani odločili za odvoz smeti v plastičnih vrečkah, in sicer najprej poskusno v občini Center. Tako odločitev so bojda narekemale izkušnje jugoslovanskih mest in mest v tujini, razen tega pa tak odvoz pomeni učinkovitejše razvrščanje in ponovno uporabo surovin, manjši ropot, možnost nočnega odvoza, počasnejšo rast stroškov za odvoz smeti in še nekatere prednosti.

Ob številnih pozitivnih platih novega načina odvoza smeti pa ne moremo tudi mimo slabih strani, ki jih po letu dni že opažamo in katerih rešitve nismo pravočasno predvideli. Dokler trgovine niso odkupovale steklenic, Komunalno podjetje pa ni postavilo kontejnerjev zanje, občani niso vedeli, kam z njimi. Ostalo je tudi odprto vprašanje, kam odlagati pepel iz individualnih kuršč, kam z ostrimi kovinskimi predmeti in podobnimi odpadki, ki ne sodijo v plastično vrečko.

Razen tega se občani pritožujejo, da različne plastične vrečke kazijo videz mesta, da vrečke niso dobro zaprte, da smeti silijo iz vrečk, da vrečk občasno zmanjka, da komunalni delavci ne počistijo pločnika, ko odpeljejo vrečke in še kakšno pripombo bi lahko naštel. Vse to pa kljub mnogim pred-

(Nadaljevanje s prejšnje strani)

ker ne poznajo dovolj samega zakona, ki določa, da so občani novozgrajenih stavb oproščeni plačila davka na podlagi vloge za dobo 10 let, da pa se ta oprostitev ne nanaša na prispevek za zaklonska, ki ga odmerjamo skupaj, glede na to, da gre za isto osnovo, od katere se ugotavlja ta obveznost. Pri tako obsežnem delu pa se pojavljajo tudi napake z naše strani, zato prosimo občane, da nas nanje opozorijo.

Davek od kmetijstva in prispevek za starostno zavarovanje po obsegu ne predstavljata večjih sredstev, vendar stanje dolga ni zadovoljivo, saj znaša dolg do 31. avgusta letos 1.031.000 dinarjev. Na področju tega davka in prispevkov bomo razvili večjo aktivnost v jesenskem času, saj v tem času praviloma kmetje realizirajo pretežni del dohodkov iz svoje dejavnosti.

Za nadaljnje izboljšanje davčne izterjave bomo do konca leta izvedli tudi notranje preместitve, tako da bomo davčno izterjavo pojačali, hkrati pa tudi intenzivirali delo delavcev s tega področja, saj tako družbenopolitične organizacije kot drugi organi podarjajo vso resnost problematike glede poravnave družbenih in drugih obveznosti in s tem tudi ustvarjajo klimo za našo doslednejšo aktivnost na področju izterjave.

Ocenjujemo, da bomo ob koncu leta dosegli izterjavo v višini 93 %, kar bi bilo tudi nad republiškim povprečjem.

Po dogovoru z našo davčno upravo bomo v naslednjih številkah našega glasila na poljuden način obdelali posamezne vrste davka, tako da bi občani bili seznanjeni s predmetom obdavčitve, osnovo, stopnjami, olajšavami, načinom vplačila in podobnim.

Mario L. Vilhar

nostim odvoza smeti v vrečkah marsikaterega občana navaja v razmišljanje, da so še vedno boljši stari, klasični smetnjaki. Če bi sicer uspeli odpraviti vse našete pomanjkljivosti, bi se mogoče že odločili za nov način odvoza, za zdaj pa jih nič kaj preveč ne navdušuje.

Tako so menili tudi sogovorniki v naši anketi, ki smo jih ustavili na šišenskih ulicah in jih povprašali, kaj menijo o odvozu smeti v plastičnih vrečkah.

MILKA DROLC: »Mislim, da so klasični smetnjaki še vedno bolj primerni za odlaganje smeti, kot pa zbiranje smeti v vrečkah. Prvič lahko v smetnjake odložiš prav vse odpadke, drugič pa se mi zdi, da vrečke s smetmi pred hišami ne delujejo nič kaj higiensko, pa tudi v stanovanju človek ne ve, kje naj bi jih spravljali, da ne bi vsega zasmradil.«

TALIKA ZBONTAR: »Smetnjaki se mi zdijo za zbiranje smeti primernejši. Stojijo na določenem mestu in če se okrog njih ne

nabira umazanija, so še vedno lepšega videza kot pisane polivinilaste vrečke pred vhodnimi vrati. Nič kaj lep pogled ne nudijo Ljubljancu ali turistu, ki se v večernih urah sprehodi po mestu, različne polivinilaste vrečke pred hišami in trgovinami, ki so največkrat tudi raztrgane in so odpadki raztreseni naokoli.«

ANTUN ŠIPRAGA: »Kot cestni čistilec ne morem sicer iz lastnih izkušenj govoriti o praktičnosti ali nepraktičnosti novega načina odvoza smeti. Mislim pa, da je spravljavanje smeti v plastične vrečke kar v redu stvar, vendar bi morali rešiti tudi vprašanje, kam s pepelom in kam s steklenicami. Najboljša rešitev bi bila po mojem, da bi vsepovsod postavili kontejnerje, tako za smeti v vrečkah ali brez njih. Seveda pa bi morali biti kontejnerji dovolj veliki, da se odpadki ne bi nabirali okrog njih, kot to danes marsikje lahko vidimo.«

MARIJA HUMEČ: »Mislim, da so smetnjaki še vedno boljši kot pa polivinilaste vrečke za smeti. Mogoče je odvoz smeti v vrečkah res bolj enostaven in praktičen, vendar pa v vrečke ne moreš spraviti vseh mogočih odpadkov, da ne zgubljam besed o tem, kako neestetsko delujejo nabasane vrečke smeti pred hišami.«

VSEM LJUBITELJEM PETJA

Moški pevski zbor Medvode vabi k sodelovanju vse, ki so pripravljene darovati svoj glas za bogatitev pevske kulture v Medvodah in širši okolici.

Vsak ponedeljek od 19. do 21. ure lahko v sejni dvorani tovarne Color, pod strokovnim vodstvom preizkusite svoje pevske sposobnosti.

MPZ Medvode